תאד"מ 2760-11-24 קנר נ' שיפוני

לפני כבוד השופט ווסים ג'בארה

התובע **אורי קנר**

נגד

הנתבע **עידו שיפוני**

פסק דין

1. לפניי תביעה כספית לפיצויים בסך 75,000 ₪, אשר הוגשה מכוח חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "**החוק**" או "**חוק איסור לשון הרע**") וחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981. התובע, קצין משטרה אשר שימש כחוקר בתיק 3000 (המוכר כפרשת הצוללות) ובתיק 4000 (המוכר כפרשת וואלה-בזק). לטענתו, הנתבע ניהל נגדו מסע הכפשה שיטתי ואובססיבי ברשתות החברתיות, בגדרו ייחס לו דפוסי פעולה עבריינים ואף הפך את הגיית שם משפחתו למושא לביזוי וללעג פומבי.

2. הנתבע הוא עורך דין בהכשרתו, המגדיר את עצמו פרשן משפטי בכיר בתכנית 'האולפן הפתוח' שמשודרת ברשת החברתית. הנתבע אינו מכחיש את עצם הפרסומים ואף מודה כי חלק מהם עולים כדי לשון הרע. לטענתו, עומדות לו הגנת אמת הפרסום וכן הגנת תום הלב. כמו כן, טוען הנתבע כי העיסוק בהגיית שם משפחתו של התובע אינו מקים עילת תביעה בדין.

3. בתיק זה עולה שאלה עקרונית הנוגעת לגבולות חופש הביטוי בשיח הציבורי. השאלה היא היכן עובר הגבול בין חופש הביטוי וביקורת לגיטימית, ובין פרסום משמיץ שפוגע בשמו הטוב של משרת הציבור.

תמצית טענות התובע

4. לטענת התובע, הנתבע ניהל נגדו ברשתות החברתיות ובשידורי 'האולפן הפתוח' מסע פרסומים שיטתי ואובססיבי, אשר נועד להשחיר את פניו ולחבל במעמדו הציבורי והמקצועי. במסגרת

מסמך זה חתום דיגיטלי
חתימה מאובטחת ומוכרת

מסע הכפשות זה, הפיץ הנתבע נגדו עלילות כזב והטיח בו האשמות פליליות חמורות, תוך שייחס לו דפוסי פעולה עבריניים הכוללים שימוש באלימות ועינוי נחקרים.

5. התובע טוען עוד כי במסגרת פרסומיו, כינה אותו הנתבע בכינויים פוגעניים כגון "בריון", "אכזר" ו"עבריין", תוך הצגתו כדמות דמונית ואלימה שפועלת מתוך מניעים פוליטיים זרים להפלת הממשלה. כמו כן, הפך הנתבע את שם משפחתו של התובע לבדיחה פומבית מתמשכת, וערך סקרים מבזים ברשתות החברתיות על אופן הגייתו, במלעיל או במלרע. נוסף על כך, כינה הנתבע את התובע "תובע סדרתי" ושידל אנשים שהתובע תבע, לפנות למשרדו לקבלת ייצוג. עוד טוען התובע, כי הנתבע ודומיו סימנו אותו כמטרה ועשו הכול בפרסומים כדי להלך עליו אימים, דבר שהוביל לכך שמשטרת ישראל הכריזה עליו מאוים והעמידה לו אבטחה.

6. התובע מדגיש כי המחלקה לחקירות שוטרים לא חקרה אותו מעולם בגין טענות אלו ואף לא דבק בו כל רבב, כפי שאושש ונקבע בבירור בהחלטת בית המשפט המחוזי במסגרת משפט הזוטא בת"פ (מחוזי ת"א) 18778–05–21 **מדינת ישראל נ' גנור.** בהחלטה זו דחה בית המשפט אחת לאחת את טענות הפסול שהועלו כנגד חוקרי המשטרה וכנגדו. בית המשפט קבע כי היחס של התובע וצוותו אל הנחקר היה מכבד, נינוח וידידותי, קביעה השומטת לשיטתו את הגנת אמת הפרסום של הנתבע.

7. לטענת התובע, הנתבע נמנע לאור הדרך מלמתן את התנהלותו האגרסיבית ואף השתלח בו באלימות מילולית במהלך הדיונים באולם בית המשפט, תוך שהוא מטיח בו האשמות חמורות כגון "אתה הראש, אתה אשם", "אתה עבריין" ו"עינית נחקרים". כמו כן, מוסיף התובע כי הנתבע גילה אטימות מוחלטת לפגיעה הקשה שגרם לו, עת סירב להביע חרטה כלשהי על מעשיו, והתנהלות מתריסה זו באולם הדיונים אינה מותירה מקום לספק בדבר כוונתו הרעה.

8. התובע עותר לפסיקת פיצויים מוגברים למען יראו ויירא וכן להוצאות לדוגמה בשל התנהלותו הדיונית הנפסדת של הנתבע, אשר עשה שימוש לרעה בהליכי משפט ונקט טקטיקות פסולות להארכת ההליך, דוגמת בקשת פסלות חסרת בסיס.

<u>תמצית טענות הנתבע</u>

9. הנתבע טוען בפתח הגנתו כי התביעה היא תביעת השתקה מובהקת, המשוללת כל עילה משפטית וכי תכליתה היא למנוע מן הציבור לדעת את האמת ולנסות להלך אימים על הנתבע.

10. אשר לטענות בדבר הגיית שם משפחתו של התובע, הנתבע מציין כי התובע הקדיש להן נפח משמעותי ביותר בכתב התביעה. לעומת זאת, בסיכומיו הציג התובע התייחסות קצרה בלבד

ללא כל ניתוח משפטי. לטענתו, התובע מתחמק מלהתמודד עם השאלה אם עצם הגיית שם משפחתו עולה כדי לשון הרע. הנתבע משיב על שאלה זו בשלילה מוחלטת.

11. הנתבע מדגיש כי מאחר שעצם ההגייה אינו עולה כדי לשון הרע, לא יכולה להיוולד עילת תביעה מהחזרה עליה. לגרסתו, הוכח כי השימוש בהגייה הכפולה התפתח בתום לב, לאחר שהתובע סירב להשיב לשאלה ישירה בעניין זה.

12. הנתבע מודה כי חלק מהביטויים שבהם תיאר את מעשי התובע, ובראשם הכינוי "עבריין", עולים כדי לשון הרע. עם זאת, הוא מדגיש כי עומדות לו הגנת אמת הפרסום וכן הגנת תום הלב ובפרט הגנת הבעת דעה בתום לב על התנהגותו של עובד ציבור במילוי תפקידו.

13. אשר להגנת אמת הפרסום, מציין הנתבע כי הוכיח במסגרת ההליך שהתובע פעל בניגוד לחוק יסוד: הממשלה, בכך שניהל חקירה נגד ראש ממשלה מכהן ללא אישור בכתב ומראש מאת היועץ המשפטי לממשלה.

14. הנתבע טוען עוד כי הוכיח מעשים בלתי חוקיים נוספים שביצע התובע במהלך חקירותיו, ובהם הפעלת אמצעי חקירה פסולים במטרה למוטט נחקרים נפשית ופיזית, זאת כדי לאלצם לחתום על הסכמי עד מדינה.

15. לטענת הנתבע, התובע נקט שיטה פסולה וסדרתית של הימנעות מתיעוד פעולות חקירה חריגות, אשר חלה לגביהן חובת תיעוד מוגברת. לשיטתו, אין לראות במחדלים אלו משום עניין פורמלי גרידא או אי-עמידה טכנית וקלה בנוהל, אלא בהפרה מודעת ומכוונת של חובת התיעוד. הפרה זו, כך נטען, נועדה למנוע פיקוח וביקורת בדיעבד על מהלכיו החריגים של התובע.

הנתבע מציג שלוש דוגמאות המבססות לשיטתו דפוס התנהלות זה: אי-עריכת מזכר בנוגע לתרגיל חקירה חריג בחדר ההיוועצות בין שאול אלוביץ ובין בנו. הימנעות מרישום זיכרון דברים על הוצאת שאול אלוביץ לפגוש את אשתו העצורה. אי-רישום זיכרון דברים סביב בקשתו של שאול אלוביץ לצאת לבדיקת אקו לב.

16. הנתבע מוסיף כי החלטת הביניים במשפט הזוטא של מיקי גנור אינה נחשבת פסק דין חלוט. התובע לא היה צד להחלטה זו, ועל כן היא אינה קבילה ואינה שומטת את קו הגנתו.

17. לחלופין, טוען הנתבע להגנת הבעת דעה בתום לב לפי סעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע. לטענתו, הביקורת שהעביר על התובע, רפ"ק במשטרה, התייחסה אך ורק להתנהגותו הציבורית של התובע, ששימש ראש צוות חקירה. הנתבע דאג להציג לציבור את מלוא חומר הגלם ותמלילי הדיונים כהווייתם בטרם הביע את דעתו.

<u>מהלך הדיון</u>

18. במסגרת ההליך התקיימו ארבעה דיונים. הדיונים כללו ישיבת קדם משפט ביום 15.10.2025 ושתי ישיבות הוכחות בימים 03.06.2026 ו-20.07.2026. ישיבת הוכחות נוספת שנקבעה ליום 15.07.2026 לא התקיימה בסופו של דבר בשל אי-התייצבות הנתבע.

19. ישיבת ההוכחות הראשונה מיום 03.06.2026 הופסקה בעיצומה של החקירה הנגדית של הנתבע, בעקבות בקשת פסלות שהעלה הנתבע. לטענתו, בית המשפט התיר הצגת שאלות הנוגעות לראיה לא קבילה, אשר לשיטתו עלולה להשפיע על שיקול דעתו של המותב. בקשת הפסלות נדחתה בהחלטה מנומקת, ובעקבותיה הודיע הנתבע כי בכוונתו להגיש ערעור על ההחלטה לבית המשפט העליון וביקש לעכב את המשך הדיון. בית המשפט הפסיק את הדיון ונתן לנתבע שהות להגיש ערעור עד ליום 14.06.2026.

20. בהמשך, ניתנה לנתבע, לבקשתו, ארכה נוספת להגשת הערעור עד ליום 21.06.2026, אולם ביום 22.06.2026 הודיע הנתבע כי הוא חוזר בו מכוונתו להגיש ערעור. בעקבות הודעה זו, הגיש התובע בקשה לקביעת מועד דחוף להשלמת החקירה ולחיוב הנתבע בהוצאות. בהחלטה מיום 05.07.2026 חויב הנתבע בתשלום הוצאות בסך 1,000 ₪ לטובת התובע וסכום זהה לטובת אוצר המדינה והתיק נקבע להמשך שמיעת הראיות ליום 15.7.2026.

21. הנתבע לא התייצב לישיבת ההוכחות שנקבעה ליום 15.7.2026, בטענה שלא ידע על מועדה. בעקבות זאת, בית המשפט דחה את הדיון פעם נוספת ליום 20.07.2026. לישיבה זו, שנקבעה לשעה 10:00, איחר הנתבע והתייצב רק בשעה 10:30, ללא נטילת רשות מראש מבית המשפט.

22. בדיוני ההוכחות שהתקיימו העידו התובע והנתבע בלבד. בסיום הדיון, על אף שהתיק נקבע במקור לשמיעת סיכומים בעל פה, נעתר בית המשפט לבקשת הצדדים להגיש סיכומיהם בכתב.

<u>סוגיית הגיית שם משפחתו של התובע והלעג הנלווה אליה</u>

23. התובע צירף אל כתב התביעה פרסומים רבים שפרסם הנתבע ברשתות החברתיות. בפרסומים האלו תהה הנתבע כיצד יש להגות את שם משפחתו של התובע. מתוך פרסומים אלו, בחרתי להציג להלן עשר דוגמאות מייצגות. הצגת דוגמאות אלו בגוף פסק הדין נועדה להעניק ביטוי מוחשי לסגנון הפרסומים, לאופיים המצטבר והחזרתי וכן לתכלית שעומדת בבסיסם.

24. **<u>דוגמאות לפרסומים</u>** (ההדגשות באדום אינן במקור, ו.ג'.):

תאד"מ 2760-11-24 קנר נ' שיפוני

דוגמה ראשונה (מיום 11.2.2024):

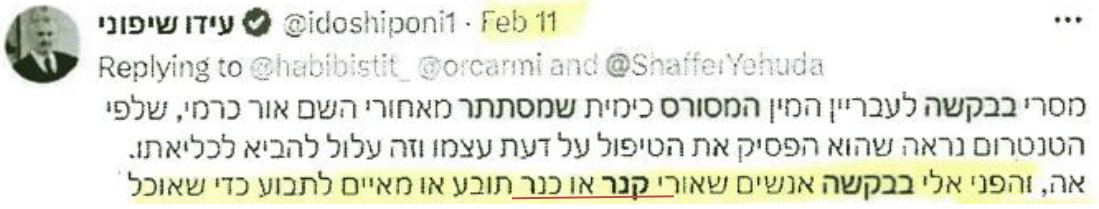

דוגמה שנייה (מיום 17.2.2024):

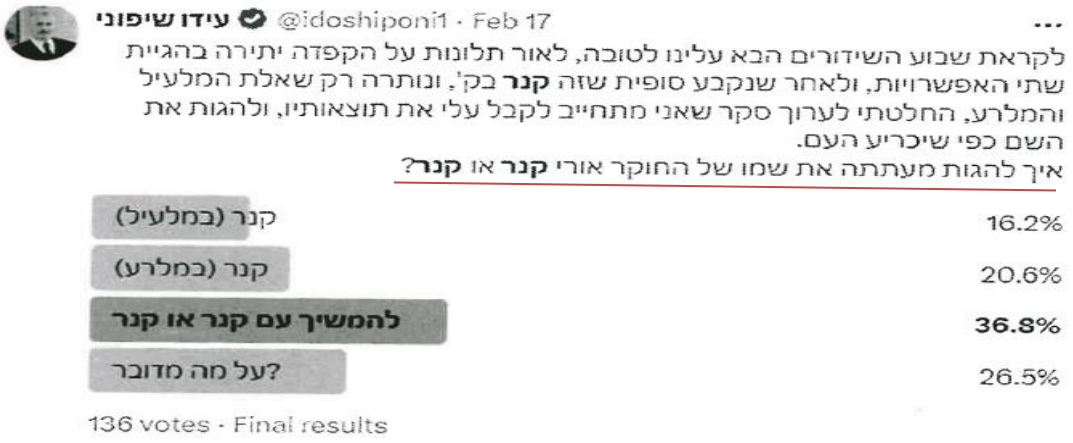

דוגמה שלישית (מיום 17.2.2024):

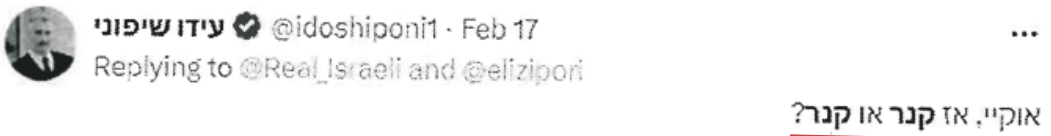

דוגמה רביעית (מיום 11.3.2024):

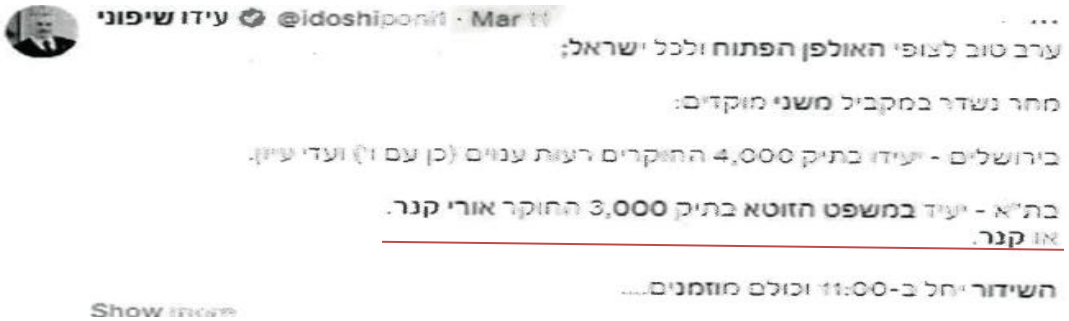

דוגמה חמישית (מיום 12.3.2024):

תאד"מ 2760-11-24 קנר נ' שיפוני

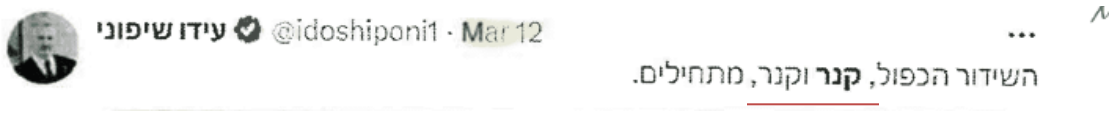

דוגמה שישית (מיום 12.3.2024):

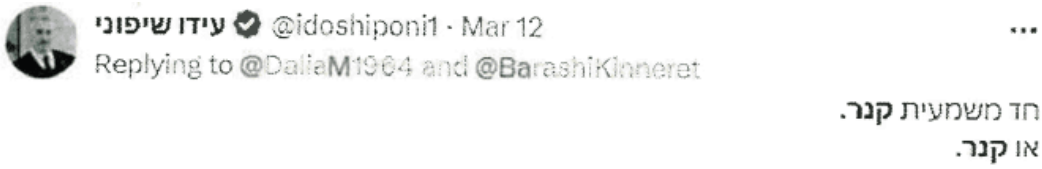

דוגמה שביעית (מיום 27.3.2024):

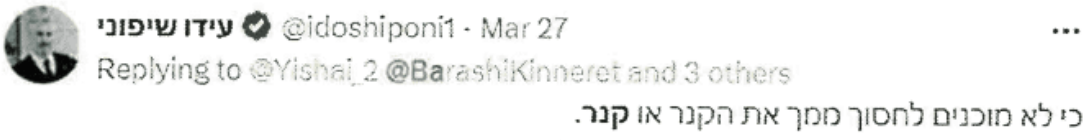

דוגמה שמינית :

דוגמה תשיעית (מיום 11.5.2024):

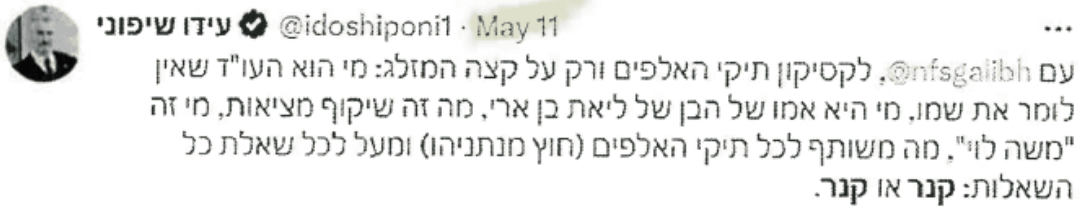

דוגמה עשירית (מיום 2.5.2024):

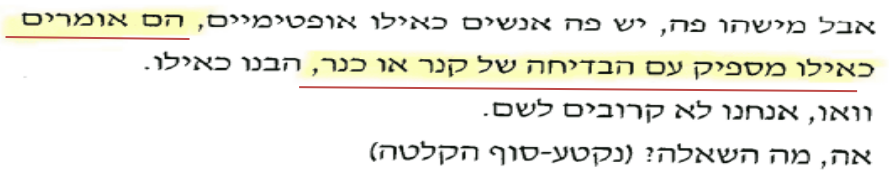

<u>המסגרת הנורמטיבית</u>

25. סעיף 1(1) לחוק איסור לשון הרע, הוא הוראת החוק הרלוונטית לבחינת השאלות שבמחלוקת בפרק זה. סעיף זה מגדיר 'לשון הרע' כדבר שפרסומו עלול "**להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם**".

<u>דיון והכרעה</u>

26. עצם הגיית שם משפחתו של אדם באופן שגוי או שונה אינה עולה, כשלעצמה, כדי לשון הרע. עניין זה ברור ומובן בנסיבות העניין. השאלה הניצבת לפתחנו היא אם הדיון שיצר הנתבע סביב הגיית שם משפחתו של התובע, ואופן עיסוקו בשאלה הבלשנית בפרסומיו, יש בהם כדי להשפיל את התובע ולהפוך אותו מטרה ללעג ולבוז.

לשם כך, עלינו לבחון את הקשרם המלא של הפרסומים במבחן אובייקטיבי, לרבות הנסיבות האופפות אותם ואת והתכלית המשתקפת מהם.

27. בפתח הדיון נציין כי אין מחלוקת בדבר התקיימותו של יסוד הפרסום כמשמעו בחוק. מדובר במסכת ענפה של פרסומים רבים ותכופים ברשתות החברתיות. דוגמאות מייצגות מתוך פרסומים אלו הובאו, כאמור, לעיל.

28. הנתבע אף אישר כי חיבר, ניסח, כתב והפיץ את הדברים בפלטפורמות השונות שבשליטתו. משכך, עובדת ביצוע הפרסומים וזהות המפרסם מוסכמות על הצדדים, ועל כן אינן מצריכות הכרעה שיפוטית.

29. בבואנו לבחון את הדברים, שומה עלינו להדגיש כי אמת המידה לקביעת קיומו של לשון הרע אינה תלויה בתחושת העלבון הסובייקטיבית של התובע. בשלב זה, אף אין לייחס משקל לכוונותיו של המפרסם או למניעיו שמאחורי הפרסום. אמת המידה היא המסר שהפרסום מותיר אצל הקורא, המאזין או הצופה הסביר .

30. המבחן המנחה בענייננו הוא מבחן אובייקטיבי, השואל כיצד האדם הסביר מפרש את העיסוק החוזר בהגיית שם משפחתו של התובע. השאלה היא אם המסר שנקלט אצל האדם מן השורה מלמד כי העיסוק בהגיית שם משפחתו של התובע חרג מגדר שיח תמים ונועד לבזות את התובע או להפכו למושא ללעג.

דברים אלו עוגנו והושרשו בשורה ארוכה של פסק דין. בין השאר נקבע בע"א 723/74 **הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, ו-3 אח' נ' חברת החשמל לישראל בע"מ**, לא 281 (1977):

> **"המבחן בדבר קיום לשון הרע לפי סעיף 1 איננו מתמצה בתחושת העלבון הסובייקטיבית של הפרט, עליו נסב הדיבור או הכתב המייחס לו דברים פוגעים, אלא יסודו אובייקטיבי, היינו מה השפעתם או זיקתם של דברי לשון הרע לערכאה לה זוכה הפרט-התובע בעיני הבריות".**

31. עוד ראו באותו עניין ע"א 1104/00 **דוד אפל נ' איילה חסון**, נו(2) 607 (2002) ורע"א 10520/03 **איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר** (פורסם במאגרים, 12.11.2006), שם נקבע:

> **"כבר נקבע בפסיקתנו כי המבחן בעניין זה הוא אובייקטיבי: מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על-ידי הטוען לפגיעה בו".**

<u>מן הכלל אל הפרט</u>

32. מעיון באסופת הפרסומים שצורפו לכתב התביעה עולה כי הנתבע עסק בהגיית שם משפחתו של התובע בעשרות הזדמנויות. הנתבע הפך נושא זה למוטיב חוזר כמעט בכל פרסום שבו הוזכר התובע. בראשית הדרך, שרבב הנתבע את העיסוק בהגיית השם לכל פרסום שעסק במישרין או בעקיפין בתובע, תוך שהוא מקפיד להציג את שתי חלופות ההגייה במקביל. כך, למשל, בפרסום מיום 6.2.2024 נכתב: "...עינו אותו והתעללו בו רפואית כדי שיסכים לומר להם את זה למרות שידעו שזה לא נכון. יואב תלם **ואורי קנר, או כנר**", ובפרסום מיום 11.2.2024 צוין: "אנשים שנתבעו ע"י **החוקר אורי קנר או כנר** המעוניינים אייצג אותם..." (ההדגשות אינן במקור, ו.ג'.).

33. בהמשך הדברים, הפך הנתבע את סוגיית שם משפחתו של התובע לנושא העומד בפני עצמו וליעד המרכזי של פרסומיו. בתוך כך, שיתף הנתבע את עוקביו ברשתות החברתיות באופן תדיר ותכוף בהתלבטויותיו המוצהרות בדבר אופן הגיית השם.

34. ביטוי לכך ניתן למצוא בפרסום של הנתבע מיום 13.2.2024. הנתבע כתב בפרסום זה: "**חשדתי בכך אבל לא הייתי בטוח, ולא רציתי להיכנס לעוד סשן של קנר או כנר, אז הימרתי לא נכון. אבל כל השאר נכון :)**". בפרסום מיום 16.2.2024 תהה הנתבע: "**קנר או כנר?**". הנתבע שב ושאל למחרת, ביום 17.2.2024: "**אוקיי אז קנר או קנר?**".

35. ביום 17.2.2024 ביקש הנתבע מעוקביו ברשת החברתית להכריע בשאלה כיצד להגות את שם משפחתו של התובע. הנתבע הציע למשתמשים לבחור בין החלופות האלו: "**קנר (במלעיל)**",

"**קנר (במלרע)**", "**להמשיך עם קנר או קנר**", **או** "**על מה מדובר**". גם לאחר פרסום הסקר, המשיך הנתבע להזכיר את שתי חלופות ההגייה הללו בכל פרסום הנוגע לתובע.

כך למשל, בפרסומיו מיום 11.3.2024, פרסם הנתבע בשעות בבוקר: "**בוקר טוב לצופי האולפן הפתוח ולכל ישראל; השבוע מתחיל בתיקי האלפים (כולל 3,000) רצף עדי תביעה....החוקר אורי קנר או קנר (3000)...**". הנתבע הוסיף ופרסם בשעות הערב של אותו יום: "**ערב טוב לצופי האולפן הפתוח ולכל ישראל; מחר נשדר במקביל משני מוקדים....בת"א יעיד במשפט הזוטא בתיק 3,000 החוקר אורי קנר או קנר ...**".

דפוס זה נמשך בפרסומיו מיום 12.3.2024 שבהם כתב הנתבע: "**השידור הכפול, קנר וקנר, מתחילים**" וכן "**חד משמעית קנר. או קנר.**", ובפרסום מיום 27.3.2024, כתב הנתבע: "**לא מוכנים לחסוך ממך את הקנר או קנר**".

בהמשך, בפרסום נוסף מיום 1.10.2024 כתב הנתבע: "**אני שפוך, כל הלילה לא ישנתי, כי בכל פעם שרק התחלתי להירדם בא לי בחלום אורי קנר, או קנר, ושאל אותי אם זה נסראללה או נסראללה**".

36. ביום 12.3.2024, במהלך שידור התוכנית 'האולפן הפתוח' של עו"ד כנרת בראשי', התייחס הנתבע באופן ישיר לעיסוקו השיטתי בשם משפחתו של התובע, באומרו: "**אבל מישהו פה, יש פה אנשים כאילו אופטימיים, הם אומרים כאילו מספיק עם הבדיחה של קנר או כנר, הבנו כאילו. וואו, אנחנו לא קרובים לשם**". (ההדגשה אינה במקור - ו.ג'.)

37. בשידור נוסף באותה תכנית, ששודר ביום 17.5.2024, התבטא הנתבע באופן דומה. הנתבע הודיע בלעג: "**אז אורי קנר או כנר וזה פעם אחרונה שאני אומר את זה, פשוט מעכשיו כשאני אומר קנר זה גם כנר, בסדר? שלא, לא נקבל פה תביעות**".

38. בנקודה זו מצאתי להבהיר שוב כי שורת הציטוטים המפורטת לעיל היא אך אסופה מייצגת מפרסומי הנתבע. ציטוטים אלו מובאים כדי לשקף את כרונולוגיית האירועים ואת אופיו המצטבר של דפוס הפעולה.

39. בחינת הפרסומים בעיני הנמען הסביר מלמדת כי העיסוק החוזר והנשנה בהגיית שם משפחתו של התובע חרג לחלוטין משיח תמים או דיון בלשני אגבי. הנתבע חולל באופן מגמתי ומתוכנן דיון מלעיג ומתמשך. הוא הופך את השאלה הבלשנית לכאורה לפלטפורמה של הגחכה וביזוי. בעיני האדם מן השורה, עיסוק עקבי זה נקלט באופן מובהק כניסיון שיטתי להציג את התובע כמושא ללעג פומבי.

40. מסקנה זו מתחזקת נוכח הצטברותם הכמותית של עשרות הפרסומים ואופיים החזרתי והמגמתי וכן ההקשר העוין שבו פורסמו הדברים ברשתות החברתיות ובשידורי 'האולפן הפתוח'. הנמען הסביר אינו יכול לפרש התנהלות אובססיבית זו כדיון תם לב, אלא כהתנהלות פוגענית שנועדה לרמוס את כבוד התובע. שילוב הנסיבות מותיר אצל הנמען רושם ברור כי תכלית הפרסומים היא להשפיל את התובע ולעשותו מטרה לבוז וללעג.

41. תימוכין לאופן שבו נקלטו הדברים אצל הנמען הסביר מצויים בדברי הנתבע עצמו בשידור מיום 12.3.2024. באותו שידור ציין הנתבע כי צופיו פנו אליו באמירה 'מספיק עם הבדיחה' בהתייחס לעיסוקו בשם משפחתו של התובע. התייחסות זו משקפת כיצד תפס קהל היעד בזמן אמת את התנהלות הנתבע - לא כבירור לשוני תמים או כדרישה לדיוק, אלא כמעשה של הגחכה מכוונת.

42. תדירותם הגבוהה של הפרסומים, אופיים המגמתי והקשרם, לצד אמירתו המפורשת של הנתבע בשידור כי אין בכוונתו לחדול מן 'הבדיחה', שומטים את הקרקע תחת טענת תום הלב. נסיבות אלו מלמדות כי עיוות שם משפחתו של התובע שימש כלי מכוון להלעגתו ולביזויו ברבים. משכך, אני דוחה גם את טענת הנתבע לפיה העיסוק בשם משפחתו של התובע נבע מהתלבטות לשונית תמת לב שמטרתה בירור אופן ההגייה בלבד.

43. **על יסוד מכלול הטעמים שפורטו לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי פרסומי הנתבע, אשר עסקו באופן הגיית שם משפחתו של התובע, עולים כדי 'לשון הרע' כהגדרת המונח בסעיף 1(1) לחוק איסור לשון הרע.**

<u>פרסומי הנתבע המייחסים לתובע מעשי אלימות, עינויים, שימוש באמצעים פסולים בתפקידו כחוקר בתיק 3000 ובתיק 4000 וכינויי הגנאי 'עבריין', 'בריון' ו'אכזר':</u>

44. נוסף על הפרסומים שנדונו בפרק הקודם, פרסם הנתבע פרסומים נוספים רבים המייחסים לתובע מעשי אלימות, עינויים, שימוש באמצעים פסולים והתנהלות עבריינית בחקירותיו, לצד הטחת כינויי גנאי פוגעניים.

45. מטעמי יעילות, אציג להלן אך מקצת מן הפרסומים הללו המהווים מדגם מייצג הממחיש את אופי הדברים ואת חזרתיותם:

- פרסום בפייסבוק מתאריך 18.12.2023: "...**אורי קנר, שבין היתר היה מי שהפעיל לחצים פסולים על המועמדים להפוך לעדי מדינה בתיק 4,000 (ובתיקי 2,000 ו- 3,000) תוך שהוא חושף בפניהם שהמטרה האמיתית היא נתניהו**..."

- פרסום בפייסבוק מתאריך 18.12.2023: "**היום בתיק 4,000 החלה עדותו של החוקר אורי קנר, שהיה אחראי על חקירתם של שאול, איריס ואור אלוביץ', מי שעינה ואיים על נחקרים שונים בתיק 4,000 (ובתיק 3,000) במטרה לגרום להם להפוך לעדי מדינה...**"

- פרסום מיום 6.2.2024: "...**הם חקרו על זה את מיקי גנור מהשנייה שעצרו אותו, איימו עליו ועל משפחתו, עינו אותו והתעללו בו רפואית כדי שיסכים לומר להם את זה למרות שידעו שזה לא נכון, יואם תלם ואורי קנר או כנר**".

- פרסום נוסף של הנתבע "...**בסיכום המצולם תוכלו לשמוע על מסכת הזוועות וההתעללות הנפשית והפיזית הבלתי נתפסת שעבר אלוביץ מידי קנר ואחרים. על תנאי מעצרם הקשים. האיומים, העינויים. מניעת הטיפול הרפואי. השימוש האסור והלא אנושי בבני משפחה. תרגילי החקירה העבריינים והארכות המעצר חסרות העילה. .... כל מי שישמע את הדברים . יבין לא רק עד כמה האמת והחוק "אינם נר לרגליו" של החוקר אורי קנר ושל מפקדיו...**"

- פרסום ברשת X מיום 3.5.2024: "...**אורי קנר מתלונן שהוא כבר לא יקודם כביכול מפני "שסומן פוליטית", שזה הכי אורי קנר שיכול להיות ומיד אסביר למה..... וגם אם זה לא היה פוליטי, אז גם סתם לעבור על החוק, לתת עדות שקר, להעלים ראיות, להתעלל בנחקרים, לענות אותם, לבצע פשעים ועבירות כ-"תרגילי חקירה" כדי לגרום להם לשקר ועוד, הופך אותך לעבריין שביצע עבירות חמורות וקשות**..."

- דברים שאמר הנתבע במהלך שידור התכנית 'האולפן הפתוח של עו"ד כנרת ברשי': "**אני חושב ש...אני חושב שהשבוע, קודם כל בוא נאמר עוד כמה מילים על אורי קנר, שזה בן אדם שהוא לא רק בריון ואכזר, הוא אדם חסר מעצורים ושהאמת אינה נר לרגליו נקרא לזה...**"

<u>דיון והכרעה</u>

46. אין חולק על התקיימות יסוד הפרסום כמשמעו בחוק. מוסכם אף כי הנתבע חיבר, ניסח, כתב והפיץ אמרות אלו בפלטפורמות השונות המצויות בשליטתו.

47. הנתבע אישר בסיכומיו כי חלק מן הביטויים שבהם תיאר את מעשי התובע – ובראשם הכינוי 'עבריין' – עולים כדי לשון הרע. דא עקא, לטענתו, עומדת לו הגנת אמת הפרסום או אחת מהגנות תום הלב הקבועות בחוק, ובסוגיה זו הוא מיקד את טיעוניו בסיכומיו.

ויובהר, כי אף ללא הודאת הנתבע בסיכומיו כי חלק מן הביטויים שייחס לתובע, עולים כדי לשון הרע, היה בית המשפט מגיע לאותה המסקנה בלאו הכי. ייחוס מעשים חמורים של "עינויים", "אלימות" ו"התעללות פיזית ונפשית" לקצין וחוקר משטרה בקשר ישיר למילוי תפקידו, לצד הטחת כינויי גנאי כגון "אכזר", חורג כליל מגדר ביטוי שלילי גרידא. ניסוח הדברים והתיאורים הנלווים להם נתפסים בעיני האדם הסביר כמייחסים לתובע דמות של אדם מסוכן, אלים ונטול רסן, שאינו בוחל באמצעים פסולים במלאכתו.

48. מכל מקום, נוכח הסכמת הנתבע כי הביטויים שפורסמו עולים כדי לשון הרע, יתמקד הדיון להלן בשאלה העיקרית המצריכה הכרעה והיא האם פרסומים אלו חוסים תחת מי מההגנות להן טוען הנתבע, הקבועות בחוק איסור לשון הרע.

<u>המסגרת הנורמטיבית</u>

49. סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע, קובע את הגנת אמת הפרסום. לפי סעיף זה, במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי. הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש.

<u>המבחן לאמיתות הפרסום</u>

50. הגנת אמת הפרסום נסמכת על יסוד עובדתי-ראייתי השואף לביסוסה של "אמת משפטית". המבחן אינו סובב סביב אמונתו הסובייקטיבית של המפרסם, אלא בוחן אם תוכנו של הפרסום תואם את המציאות העובדתית כפי שהצדדים הוכיחו אותה בראיות קבילות. ראו דנ"א 2121/12 **פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך** (פורסם במאגרים 18.9.2024).

51. ראוי להדגיש כי לעיתים קיים פער בין "האמת המשפטית" ובין "האמת העובדתית" או "האמת לאמיתה". בית המשפט אינו מסוגל לדעת בוודאות מה היא "האמת העובדתית" לנוכח מגבלותיו של ההליך המשפטי וכלליו הדיוניים והראייתיים. בית המשפט אינו מתיימר לאתר את "האמת העובדתית לאמיתה" שהתרחשה בפועל, אלא נדרש לקבוע ממצאים על סמך הראיות הקבילות שהובאו לפניו. ראיות אלו מגבשות את ה"אמת המשפטית", גם אם היא אינה חופפת בהכרח לאמת בפועל. ראו אורי שנהר **דני לשון הרע (2024)**, פרק שבעה-עשר: אמת הפרסום – הגנת סעיף 14, עמ' 396-395.

52. החשש הטבעי מפני פער אפשרי בין הממצאים השיפוטיים ובין האמת בפועל אינו פוטר את בית המשפט מחובתו להכריע בשאלות העובדתיות הנדרשות להכרעה. עם זאת, בית המשפט מבהיר כי קביעותיו בהליך זה אינן מתיימרות לקבוע קביעות מוחלטות באשר לאמת העובדתית

לאמיתה. הדבר נכון בפרט בסוגיות מורכבות שאין בידי בית המשפט הראיות הנדרשות להכריע בהן.

53. בהתאם לכך, אבחן להלן אם עלה בידי הנתבע להוכיח כי התשתית העובדתית שבבסיס פרסומיו משקפת "אמת משפטית". בירור זה ייעשה תוך בחינת השאלות שדרושות במישרין להכרעה במחלוקת, ומבלי לקבוע ממצאים בעניינים שאינם נחוצים לצורך ההכרעה בהליך דנן.

<u>מן הכלל אל הפרט</u>

54. לביסוס הגנתו בדבר 'אמת בפרסום', מבקש הנתבע להסתמך, בין היתר, על עדות התובע ועל עדויות נוספות בת"פ 67104-01-20 **מ"י נגד נתניהו ואח'** ובת"פ 18778-05-21 **מ"י נגד גנור ואח'**. לצורך כך, הגיש הנתבע כחלק ממוצגיו מאות עמודי פרוטוקול מהדיונים בהליכים האמורים. מנגד התובע הגיש כחלק ממוצגיו, בין היתר, את החלטת משפט הזוטא מיום 7.5.2025 בת"פ 18778-05-21 **מ"י נגד גנור** ואח'.

55. הנתבע נמנע מלזמן לעדות את העדים שהעידו בהליכים האחרים. משכך, לא ניתן להסתמך על הפרוטוקולים בהליכים אלו לקביעת ממצאים עובדתיים בהליך דנן.

56. דרך המלך להוכחת עובדות שעלו בהליכים אחרים היא זימונם של אותם עדים לעדות, הגשת הפרוטוקולים באמצעותם ומתן אפשרות לתובע לחקור את העדים בחקירה נגדית. אי העמדתם של העדים לחקירה, מפקיעה מהתובע את זכותו הדיונית הבסיסית להפריך את גרסתם. נוסף על כך, הדבר שולל מבית המשפט את הכלי החיוני להערכת מהימנותם של העדים, ומשכך בית המשפט אינו יכול להסתמך על גרסתם. ראו רע"א (ירושלים) 275/96 **יעקב עקנין נ' מרדכי גילת** (פורסם במאגרים, 31.3.1996).

<u>כינוי התובע 'עבריין' – האם הוכיח הנתבע שדבריו אמת?</u>

57. בבואנו לבחון את אמרות הנתבע, שומה עלינו להתחקות תחילה אחר משמעות הכינוי "עבריין" בעיני הנמען הסביר. בירור זה אינו נדרש לצורך הכרעה בשאלה אם השימוש בכינוי זה עולה כדי לשון הרע - שכן הנתבע הודה מפורשות בסעיף 11 לסיכומיו כי הכינוי הוא לשון הרע - אלא נחוץ כדי לבחון את טענת 'אמת הפרסום'.

58. הדין הפלילי בישראל אינו מגדיר את המונח 'עבריין', אלא מתמקד באפיון המעשים הפליליים עצמם. עם זאת, ישנם חוקים מיוחדים המגדירים סוגים מסוימים של עבריינים לצורכי שיקום

ופיקוח. לדוגמה, חוק מגבלות על חזרתו של עבריין מין לסביבת נפגע העבירה, התשס"ה–2004, מגדיר 'עבריין מין' וקובע: "**מי שהורשע בביצוע עבירת מין**..." .

59. האקדמיה ללשון העברית מגדירה 'עבריין' כמי "**שעבר עבירה, שמפר את החוק שוב ושוב או חוטא**".

60. עם זאת, על פי הפסיקה יש לפרש את הכינוי 'עבריין' באופן אובייקטיבי. פרשנות זו נשענת על מבחן האדם הסביר, דהיינו כיצד הוא מבין ומפרש את הביטוי. בעיני האדם הסביר, הכינוי אינו מיוחס לחשוד בביצוע עבירה, אלא למי שהפר את החוק והורשע בפלילים על ידי בית משפט.

61. משמעות הדבר היא שהכינוי 'עבריין' יוצר אצל השומע מצג מובהק של אדם שבית משפט הרשיע בדין. משכך, ההכרעה בטענת 'אמת בפרסום' תלויה במענה על השאלה הזו. האם הוכיח הנתבע כי התובע הורשע על ידי בית משפט בגין המעשים שיוחסו לו על ידו?

<u>טענת הנתבע שהתובע הפר את סעיף 17(א) לחוק-יסוד: הממשלה כצידוק לכינוי התובע 'עבריין' – האם הניח הנתבע תשתית עובדתית ומשפטית לכך?</u>

62. כפי שהובהר לעיל, האדם הסביר מבין את הכינוי 'עבריין' כמי שהפר את החוק ובית המשפט הרשיע אותו בפלילים. בענייננו, הנתבע לא טען ולא הוכיח שבית המשפט הרשיע את התובע בפלילים בגין המעשים שייחס לו. התובע אף העיד שלא נחקר כחשוד בביצוע המעשים, ודי בעובדה זו כדי לקבוע שהפרסום אינו אמת.

63. הבחנה זו משתקפת היטב אף באופן שבו בחר הנתבע לנסח בסיכומיו את השאלה המצריכה הכרעה: "**האם היה בסיס לאמירה שהתובע עבר על החוק**?". הנתבע נמנע מלעשות שימוש בכינוי 'עבריין', ולא בכדי; שכן אף הנתבע מודע היטב להבדל המהותי שבין הטענה כי אדם מסוים עבר על החוק ובין תיוגו כ"עבריין".

64. נוסף על כך, הנתבע טוען בסיכומיו כי התובע מודה שביצע פעולות חקירה בתיק 3000 ללא אישור היועץ המשפטי לממשלה. לשיטתו, התובע מאשר שעבר על הוראות סעיף 17(א) לחוק יסוד: הממשלה, ואולם הנתבע מבהיר בהמשך דבריו כי התובע כופר בטענה זו ומציג משנה סדורה מדוע מדובר במעשים חוקיים. כך שבניגוד לטענת הנתבע, התובע אינו מודה במיוחס לו (ראו סעיף 19 לסיכומי הנתבע).

65. לא זו בלבד שהתובע לא הורשע בפלילים בגין הפרת חוק יסוד: הממשלה, אלא אף הנתבע גם לא הוכיח שהתובע חרג מהוראות סעיף 17(א) לחוק-יסוד: הממשלה. הנתבע נמנע מלהביא עדים או ראיות, והסתמך רק על עדות התובע שהכחיש שהפר את החוק.

66. הנתבע התייחס בסיכומיו לטעם נוסף אשר הצדיק, לשיטתו, את כינויו של התובע 'עבריין'. לטענתו, התובע הודה בחקירתו הנגדית שלא טרח למלא זיכרון דברים בפעולות חקירה מסוימות שמחייבות לטענתו תיעוד מיוחד. לשיטת הנתבע, היעדר התיעוד מצדיק את כינוי התובע 'עבריין'. דא עקא, שעניין זה לא היה חלק מהפרסום המקורי במסגרתו כינה הנתבע את התובע 'עבריין' והוא הועלה על ידו בדיעבד.

בית המשפט בוחן את הגנת 'אמת בפרסום' רק לפי התשתית שנכללה בפרסום בזמן אמת. המפרסם אינו יכול להיבנות מטענות מאוחרות שלא היו חלק מהפרסום המקורי בעת הפצתו. די בכך כדי לשמוט את הבסיס תחת טענת הנתבע ולדחות את הגנת אמת הפרסום גם בהקשר זה.

נוסף על כך, קיימת מחלוקת עובדתית בין התובע ובין הנתבע בעניין חובת התיעוד במקרים שהוזכרו. הנתבע נמנע מלהביא עדים כדי לבסס את גרסתו, והסתמך רק על חקירת התובע שהכחיש את מחדלי התיעוד.

67. **על יסוד האמור לעיל, אני קובע כי הנתבע לא הניח תשתית ראייתית המבססת את הטענה לפיה התובע 'עבריין'. משכך, טענת "אמת הפרסום" בהקשר זה לא הוכחה.**

<u>פרסומים המייחסים לתובע שימוש באמצעים פסולים, איומים, התעללות, עינויים, מניעת טיפול רפואי ושימוש לא אנושי בבני משפחתם של נחקרים בפרשה 3000 ובפרשה 4000 – האם הוכיח הנתבע שדבריו אמת?</u>

68. ההאשמות שהטיח הנתבע בתובע בפרסומיו ביחס לדרכי פעולתו כחוקר בפרשות 3000 ו- 4000 הן חמורות וקשות ביותר. על אף חומרתם של הפרסומים, נמנע הנתבע בסיכומיו מלהתמודד עם מרבית האמרות שמייחס לתובע, וככל הנראה לא בכדי. תחת זאת, צמצם הנתבע את קו הגנתו בסיכומיו והסתפק בהתייחסות לטענות בדבר שימוש בבני משפחה כמנוף לחץ ומניעת טיפול רפואי משאול אלוביץ'.

69. הימנעותו של הנתבע מלהתייחס בסיכומיו לחלק ניכר מהמעשים שייחס לתובע, לצד ההסכמה כי הפרסומים עולים כדי לשון הרע, פירוש הדבר הוא שהנתבע זנח את טענת 'אמת הפרסום' בנוגע לאותם פרסומים, על כל המשתמע מכך.

70. אשר לטענת השימוש בבני משפחה כמנוף לחץ, טוען הנתבע בסיכומיו שמדובר במקרה חמור של מעצר הבן כמעין 'בן ערובה'. לשיטתו, מטרת מעצר הבן הייתה להסיתו נגד אביו ולגרום לו

להאשים את האב במצוקת המשפחה, וכי החוקרים עשו זאת כדי להניעו להפוך לעד מדינה ולמסור לחוקרים את מבוקשם.

71. עוד מפנה הנתבע למפגשים שיזמו החוקרים בין שאול אלוביץ' ובין בנו ואשתו העצורה כשהיא אזוקה. לטענתו, פעולות אלו שהחוקרים ביצעו בהנחיית התובע, מתאימות להגדרה של 'שימוש בבני משפחה כאמצעי לחץ'. הדברים מקבלים משנה תוקף, לשיטת הנתבע, מאחר ששאול אלוביץ' הבהיר מראש לחוקריו שמפגש עם אשתו במצבה "יהרוג אותו".

72. הנתבע חקר את התובע על פעולות החקירה האלו, והתובע כפר באופן נחרץ בטענות שהחוקרים השתמשו בבני משפחת אלוביץ' כאמצעי לחץ. על אף חומרת ההאשמות שהנתבע ייחס לתובע, נמנע הנתבע מלהציג תשתית ראייתית קבילה כלשהי, ואף לא טרח לזמן לעדות את הנחקרים עצמם – שאול אלוביץ', רעייתו ובנו.

73. אי-זימונם של בני משפחת אלוביץ' לעדות, בהיעדר הסבר סביר מניח את הדעת, מקים לחובת הנתבע את החזקה, שלפיה אילו זימן את העדים לעדות, גרסתם הייתה תומכת בעמדת התובע ופועלת לחובתו. ראו ע"א 641/87 **זאב קלוגר נ' החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ**, מד(1) 239 (1990) (פורסם במאגרים).

74. הנתבע התייחס בסיכומיו לפרסום המייחס לתובע מניעת טיפול רפואי משאול אלוביץ'. מקריאת הפרסום עולה שהנתבע הציג את הדברים כהחלטה זדונית ומכוונת מצד התובע למנוע מהנחקר טיפול רפואי חיוני. התובע נחקר על סוגיה זו, ומעדותו לא ניתן להתרשם כי אכן מנע באופן אקטיבי טיפול רפואי כפי שהנתבע ביקש לצייר בפרסומיו.

גם אם התובע אישר שלא לקח את הנחקר לטיפול רפואי, אין משמעות הדבר כי מנע ממנו במתכוון טיפול רפואי.

75. את טענת הנתבע, לפיה מנע התובע משאול אלוביץ' טיפול רפואי, יש לבחון כמקשה אחת עם יתר ההאשמות החמורות שפורסמו באותו פרסום. הנתבע כרך טענה זו לצד האשמות קשות בדבר התעללות נפשית ופיזית, איומים ועינויים, וזאת במטרה לשוות לתובע תדמית של חוקר אכזר וחסר מעצורים.

76. האדם הסביר הנחשף לפרסום המצטבר אינו רואה בו כביקורת עניינית על נהלים. בעיניו, מדובר בייחוס של מסכת התעללות פיזית ונפשית קשה ומתמשכת. מכלול המעשים שהנתבע ייחס לתובע באותו פרסום נועד להציגו באור דמוני ומרושע.

הנתבע לא הניח כל תשתית עובדתית התומכת במעשים החמורים שייחס לתובע. על כן, אני קובע שמדובר בהכפשה חסרת בסיס החורגת לחלוטין מן המציאות העובדתית שהוכחה לפניי.

77. **על יסוד האמור לעיל, אני קובע כי הנתבע לא ביסס את המעשים החמורים שהוא ייחס לתובע ומשכך, אני דוחה את הגנת 'אמת בפרסום' גם ביחס לפרסומים האלו.**

78. לבסוף, אציין שבמסקנותיי אלו לא נדרשתי לקביעות שבהחלטת משפט הזוטא. הנתבע נושא בנטל להוכיח את הגנת 'אמת בפרסום', ואולם, הנתבע לא הניח כאמור כל תשתית לביסוס טענותיו, והן נותרו טענות בעלמא.

<u>האם חלה בענייננו ההגנה מכוח סעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע?</u>

79. הנתבע טען בסיכומיו, כטענה חלופית, כי ככל שייקבע שרכיב עובדתי כלשהו בפרסומיו לא הוכח, עומדת לו הגנת הבעת דעה בתום לב לפי סעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע. לשיטתו, הגנה זו חלה על הבעת דעה על התנהגות התובע ששימש קצין משטרה וראש צוות חקירה, שכן כלל האמירות הופנו אך ורק כלפי התנהלותו במסגרת תפקידו.

80. לטענת הנתבע, הפרסומים נעשו בנסיבות המקימות את הגנות סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, משכך, קמה לטובתו חזקת תום הלב הקבועה בסעיף 16(א) לחוק, והנטל להפריכה מוטל על התובע. לשיטתו, פרסומיו לא חרגו מתחום הסביר, אשר גבולות המותר לגביו במסגרת השיח הציבורי-פוליטי הם רחבים במיוחד.

81. לעומת זאת, התובע טוען שהנתבע אינו יכול לחסות תחת הגנת הבעת דעה, שכן הפסיקה מבחינה באופן ברור בין הבעת דעה לבין קביעת עובדה משמיצה. נוסף על כך, התובע מדגיש שאמירות נחרצות המייחסות לאדם ביצוע עבירות פליליות וכינויים 'עבריין', 'בריון' ו'אכזר', אינן בגדר הבעת דעה, אלא בגדר הצגת עובדות לכל דבר.

82. סעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע מגן על פרסום שנעשה בתום לב ושעניינו הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד רשמי או ציבורי. מכאן, הגנת 'הבעת דעה' מותנית בהתקיימותם של שני תנאים מצטברים: התנאי הראשון – שהפרסום בא בגדר הבעת דעת בעניינים המוגנים בחוק; התנאי השני – שהפרסום נעשה בתחום לב. ראו רע"א 10520/03 **איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר** (פורסם במאגרים, 12.11.2006).

83. התביעה נסובה על פרסומים רבים, אשר חלקם הובא לעיל. הנתבע מעלה טענה חלופית בדבר התקיימותה של הגנת הבעת דעה בתום לב. ואולם, בסיכומיו נמנע הנתבע מלהידרש לכל פרסום ופרסום לגופו והעלה את טענותיו במישור זה באופן כוללני וגורף.

84. להלן נתמקד בבחינת הפרסומים המונחים לפתחנו, כדי לקבוע אם מדובר בהבעת דעה מוגנת או שמא בהצגת עובדות. לשם כך, אביא כעת את הפרסומים הבולטים העומדים ביסוד התביעה, שבהם אדון להלן:

"...**אורי קנר שבין היתר היה מי שהפעיל לחצים פסולים על המועמדים להפוך לעדי מדינה...**"

"...**החלה עדותו של החוקר אורי קנר... מי שעינה ואיים על נחקרים שונים...**"

"**...נאמר עוד כמה מילים על אורי קנר, שזה בן אדם שהוא לא רק בריון ואכזר, הוא אדם חסר מעצורים...**"

וכן כינוי התובע '**עבריין**'.

85. ההבחנה בין הבעת דעה ובין הצגת עובדה נשענת על מבחן אובייקטיבי, הבוחן כיצד האדם הסביר מבין את הפרסום במכלול הקשרו. השאלה היא אם האדם הסביר מבין את הפרסום כהערכה סובייקטיבית של המפרסם או כהצגת נתון עובדתי. ראו רע"א 817/23 **עמותת חוזה חדש נ' ח"כ מיקי (מכלוף) זוהר** (פורסם במאגרים 30.5.2023).

86. 'עובדה' מוגדרת כנתון אובייקטיבי, מעשה או אירוע ממשי שהתרחש במציאות והוא בר-אימות והוכחה. לעומת זאת, 'הבעת דעה' היא אמירה סובייקטיבית המשקפת השקפה, פרשנות או הערכה אישית של הדובר שמטבעה אינה ניתנת להוכחה. ההבדל היסודי בין השתיים נעוץ בכך שהצגת עובדה מתיימרת לשקף מציאות אובייקטיבית, בעוד שהבעת דעה מציגה אך ורק את רשמיו של המפרסם מאותה מציאות.

87. הבחנה זו היא שמתווה את היקף ההגנה המשפטית, שכן הצגת נתון כעובדה מטילה על המפרסם את החובה להוכיח את אמיתותו. ואילו הבעת דעה נהנית מחופש ביטוי רחב יותר, בתנאי שהמפרסם הניח לה תשתית עובדתית נכונה ומובחנת.

88. מפרסם המערבב דעה בעובדה ומציג אותה כמסד עובדתי מוכח עלול להטעות את קהל היעד. עירוב זה שולל מן המפרסם את הגנות החוק.

89. מפרסם המבקש לחסות תחת הגנת הבעת הדעה נדרש להניח תשתית עובדתית נכונה גלויה וברורה, המאפשרת לקורא להבין את הבסיס שעליו נשענת אותה דעה ולגבש עמדה עצמאית לגביה.

90. כדי לסווג את הפרסום, יבחן בית המשפט את מכלול מאפייניו, ובהם: תוכן האמירה, לשונה, סגנונה הלשוני, מידת הנחרצות שבה, נוסחה, ההקשר העובדתי והנסיבתי, זהות המפרסם והפלטפורמה בה פורסמו הדברים.

91. בבואנו להכריע בשאלת הסיווג, יש לזכור שאין לבחון מילה בודדת במנותק מן הפרסום הכולל, אלא יש לעיין בפרסום בשלמותו ועל רקע מכלול נסיבותיו. הבחינה ממוקדת ברושם הכללי והמצטבר שיוצר הפרסום על קהלו וכיצד הנמען הסביר קולט ומפרש את המסר בכללותו. ראו ע"א 323/98 **אריאל שרון נ' עוזי בנזימן**, נו(3) 245 (2002).

92. בחינת פרסומי הנתבע מראה שהוא חרג באופן מובהק מגבולות הבעת הדעה הלגיטימית. הנתבע הציג קביעות עובדתיות משמיצות חסרות בסיס עובדתי. להלן ניתוח פרטני של הפרסומים המרכזיים המלמד על אופיין העובדתי של האמירות בעיני הנמען הסביר.

93. הפרסום הראשון, שבו נכתב שהתובע "שהפעיל לחצים פסולים על המועמדים להפוך לעדי מדינה", אינו הערכה סובייקטיבית או הבעת דעה. הנתבע מייחס לתובע באופן קטגורי ונחרץ מעשים חקירתיים ספציפיים ופסולים המציגים חריגה מובהקת מסמכות. אמירה מעין זו מציגה מצג עובדתי, ועל כן מדובר בקביעת עובדה הטעונה הוכחה ראייתית שהנתבע לא הביא.

94. הפרסום השני, המייחס לתובע כי "עינה ואיים על נחקרים שונים", מהווה קביעת עובדה חמורה. עינוי נחקרים ואיומים עליהם הם מעשים פליליים מוגדרים ואינם פרשנות אישית של הנתבע. הנמען הסביר מבין שלפניו דיווח עובדתי על התנהגות אלימה של התובע, ולא הבעת דעה.

95. באשר לפרסום השלישי המציג את התובע אדם בריון, אכזר וחסר מעצורים. מדובר בעירוב מגמתי שנועד להסוות השמצות קשות ולהציגן כנתונים עובדתיים קיימים. הנתבע אינו מציג דברים אלו כרשמים אישיים, אלא כקביעה נחרצת של תכונות אופי המשתלבות עם הטענות על עינויים. הצגה זו, יוצרת מצג של ודאות מוחלטת, שנתפסת בעיני האדם מן השורה כקביעה עובדתית משמיצה.

96. כינוי התובע עבריין' הוא הביטוי המובהק ביותר לקביעת עובדה כוזבת. בעיני האדם הסביר, התואר עבריין אינו משקף דעה אלא מייצג סטטוס של אדם שהורשע בדין פלילי על ידי בית משפט. הטחת כינוי זה ללא קיומה של הרשעה, מציגה מצג שקרי שנועד לבזות את התובע ולהשפילו.

97. לבסוף, מצאתי לציין כי הנתבע לא הוכיח את טענתו לפיה הציג בפני עוקביו וצופיו את "תמלילי הפרוטוקולים במלואם" במטרה לחשוף לפניהם את המסכת העובדתית המלאה. על כל פנים, אף אם היה ממש בטענה זו, אין בה כדי להועיל לו. אין לצפות מן הנמען הסביר שיקרא אלפי עמודי פרוטוקולים, וממילא הנתבע לא הוכיח כי יש בתיעוד האמור כדי לבסס את אמיתות הפרסומים הפוגעניים שפרסם.

98. **על יסוד האמור לעיל, אני קובע שפרסומי הנתבע הם קביעות עובדתיות משמיצות ואינם בגדר הבעת דעה. משכך, אני דוחה את הגנת הבעת הדעה בתום לב גם ביחס לפרסומים האלו.**

<u>שיעור הפיצוי</u>

99. משקבעתי כי הפרסומים מושא התביעה עולים כדי לשון הרע, ולאחר שדחיתי את הגנות הנתבע ובהן הגנת 'אמת בפרסום', הגנת תום הלב והגנת הבעת דעה, הגיעה העת לפנות לקביעת שיעור הפיצוי הראוי.

100. התובע עתר לחייב את הנתבע בתשלום פיצוי בסך של 75,000 ₪ ללא הוכחת נזק בגין פרסום לשון הרע. התובע מדגיש כי סכום זה מוצדק ומתחייב נוכח מסע הכפשות שיטתי ומתוכנן שהנתבע ניהל נגדו, אשר נועד להשפילו ולפגוע במעמדו הציבורי והמקצועי כחוקר משטרה.

101. התובע הדגיש כי הנתבע התעלם מהנזק הנפשי, המשפחתי והמקצועי שנגרם לו על בסיס יומיומי, תוך פגיעה אנושה בשמו הטוב. מעשים אלו, כך נטען, חרגו מגבול הסביר והיוו התעמרות פומבית שנועדה ליצור אווירה של גיחוך וזלזול כלפי איש חוק שמילא את תפקידו במסירות.

102. בנוסף, עתר התובע לפסיקת הוצאות משפט לדוגמה וכן לפסיקת הוצאות עונשיות בגין שימוש לרעה בהליכי משפט, אשר התבטאה, בין היתר, בשימוש ציני בבקשת פסלות ככלי טקטי לעיכוב הדיון, אי-התייצבותו בזמן לישיבת ההוכחות, והטחת איומים ואלימות מילולית בתובע באולם הדיונים.

103. בכתב הגנתו עמד הנתבע על דחיית התביעה בטענה כי מדובר בתביעת השתקה שנועדה למנוע חשיפת מידע בעל עניין לציבור. ואולם, הנתבע נזנחה טענה זו בסיכומיו ובצדק רב.

104. תחת זאת, עתר הנתבע להשתת הוצאות משפט מוגברות על התובע, במטרה להביע שאט נפש מן הניסיון להלך אימים על אלו שמבקשים להביא את העובדות לידיעת הכלל.

105. סעיף 7א(ב) לחוק, מסמיך את בית המשפט לחייב נתבע לשלם לנפגע פיצוי של עד 50,000 ₪ ללא הוכחת נזק. סעיף 7א(ג) קובע כי במקרים בהם הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לפסוק כפל פיצוי.

106. פסיקת הפיצויים בתביעת לשון הרע אינה מושתתת על "תעריפים" קבועים, אלא מחייבת עריכת אומדן המבוסס על נסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה.

107. בקביעת שיעור הפיצוי, על בית המשפט לשקול, בין היתר, את תוכן הפרסום וחומרתו, משך נגישותו, היקף החשיפה שזכה לה ומעמדו של הניזוק. ראו רע"א 4740/00 **לימור אמר נ' אורנה יוסף**, נה(5) 510 (2001)(פורסם במאגרים).

נוסף על כך, ראוי לבחון את פלטפורמת הפרסום, אם מדובר בפרסום בכתב, אשר לגביו עמדה למפרסם שהות לעורכו ולדייק בלשונו (בשונה מפרסום בעל פה בשידור חי), כוונת המפרסם, השפעת הפרסום על הניזוק, עומק ההשפלה והסבל שחווה בעקבותיו וכן מידת הפגיעה הגלומה בפרסום עצמו.

108. נדבך מהותי נוסף בבחינת הדברים הוא התנהלות הצדדים לאחר הפרסום ובמהלך ההליך המשפטי. פעולות כגון הסרת הפרסום ותיקונו, ומנגד התעלמות מפניות להסרה, סירוב להתנצל או אי הבעת חרטה, עשויות להשפיע באופן ניכר על שיעור הפיצוי. התנהלות שלילית מצד המפרסם עשויה להצדיק את החמרת הפיצוי, שכן יש בה כדי להנציח ולהעצים את נזקיו של הנפגע. יפים לעניין זה דברי כבוד השופטת א' פרוקצ'יה בע"א 89/04 ד"ר **יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי** (פורסם במאגרים 4.8.2008):

> **"נזק זה נשקל לא רק בהקשר לפרסום עצמו, אלא גם בהתחשב בהתנהגות הצדדים לאחריו, ואף במהלך הדיון המשפטי, התנהגות העשויה להגדיל את הנזק או להקטינו, לפני הענין. אף באשר למטרה העונשית, החינוכית וההרתעתית, יש לשקול את התנהגות המפרסם, ואת כוונותיו כפי שהן עולות מהתנהגותו כגון, האם היה בהן רישול או קלות דעת, או זדון וכוונה ישירה לפגוע."**

109. בענייננו, הנתבע הפיץ עשרות פרסומים פוגעניים לאורך תקופה ממושכת ובמגוון פלטפורמות. חלק מהפרסומים התמקד בלעג שיטתי ובסקר מבזה באשר לאופן הגיית שם משפחתו של התובע, ופרסומים אחרים עסקו במישרין בתפקידו של התובע ששימש קצין משטרה וחוקר בפרשות שזכו להד ציבורי, כולל שימוש בכינויים משמיצים ופוגעניים.

110. חומרת הפרסומים וההאשמות עומדת בליבת הבחינה של גובה הפיצוי. פרסום האשמות קשות בדבר ביצוע מעשים פליליים, אלימות ועינוי נחקרים, המופנות כלפי קצין משטרה וחוקר, מצוי ברף החומרה הגבוה. אמרות אלו טומנות בחובן פוטנציאל פגיעה קשה, הואיל והן פוגעות באמון הציבור בסמכותו המקצועית של התובע ששימש חוקר וקצין שנמנה עם רשות אכיפת החוק.

111. תיוגו המכפיש של התובע, שוב ושוב, כמי שנוקט בשיטות עברייניות, נעשה באמצעות מסכת ענפה של פרסומים עקביים ברשתות החברתיות. התנהלות הנתבע מראה שמדובר במסע הכפשות שיטתי, מתוכנן ומחושב.

112. פרסומיו הפוגעניים והמכפישים של הנתבע שוללים מן התובע את התדמית הציבורית והמקצועית הנדרשת למילוי תפקידו. הם פוגעים ביכולתו לזכות באמון הציבור, שהוא תנאי בלעדיו אין לפעילותו של איש חוק האמון על חשיפת האמת, ובכך מעצימים את ממדי הנזק שנגרם לתובע.

113. השלכות אלו מקבלות משנה תוקף נוכח הפיכת שמו של התובע לביזוי ולבדיחה פומבית יומיומית, דבר המכרסם בממלכתיותו ובמעמדו המקצועי. ביזוי שיטתי זה מערער את יכולתו לזכות באמון ובהערכה ההכרחיים לפעילותו מול פקודיו, עמיתיו והציבור.

114. משך הזמן הממושך שבו נותרו הפרסומים המכפישים נגישים בפלטפורמות השונות מבלי שנמחקו עד היום, לצד סירובו של הנתבע להתנצל או להביע חרטה, הם נתונים כבדי משקל המצדיקים את הגדלת הפיצוי.

חומרה זו מתעצמת נוכח התנהלות הנתבע לאורך ההליך ובאולם הדיונים, עת שב והטיח בתובע האשמות קשות וכינה אותו במילים "אתה הראש, אתה אשם", "אתה עבריין" ו"עינית נחקרים".

115. לאחר ששקלתי את מכלול השיקולים כפי שפורטו לעיל בהרחבה, ובכללם היקפם הנרחב של הפרסומים, תפקידו הציבורי של התובע והימנעותו של הנתבע מלהסיר את הפרסומים ולהביע חרטה, הגעתי לכלל מסקנה כי נסיבות העניין מצדיקות פסיקת פיצוי משמעותי.

116. לשם הערכת גובה הפיצוי וכימות הנזק, מצאתי לנכון לסווג את מסכת הפרסומים הפוגעניים לשלוש קבוצות מובחנות: כינויי הגנאי שהוטחו בתובע; הפרסומים המייחסים לתובע ביצוע מעשים פליליים חמורים; והעיסוק המלעיג והמבזה בשם משפחתו.

פסיקת הפיצוי באופן מובחן זה משקפת נאמנה את חומרתה הייחודית של כל קטגוריית פרסומים ואת הפגיעה העצמאית שהסבה לשמו הטוב ולמעמדו של התובע.

117. בנסיבות אלו, מצאתי כי יש לפסוק לטובת התובע פיצוי בסך של 30,000 ₪ בגין כל אחת משלוש קבוצות פרסומים אלו בנפרד, באופן המביא את סכום הפיצוי המצטבר לו זכאי התובע אל מעבר לסכום התביעה הכולל.

118. עם זאת, מאחר שהתובע בחר, משיקוליו שלו, להעמיד את תביעתו על סך של 75,000 ₪ בלבד, ומשאין בית המשפט פוסק סעד העולה על זה המבוקש, אני פוסק לטובתו את מלוא סכום התביעה בסך 75,000 ₪.

<u>כמה דברים בשולי פסק הדין, אך לא בשולי הדברים:</u>

119. מבעד למסכת הראיות שנפרסה לפנינו, שומה עלינו להביט על מכלול הדברים במבט-על.

מסע הכפשה המסמן עובד ציבור בודד והופך אותו מטרה ללעג, להאשמות שווא חמורות ולהטרדה בלתי פוסקת במרחב הציבורי, אינו נעצר בגבולותיו הצרים של הנזק האישי. התנהלות זו נושאת עמה השלכות רוחביות, החורגות בהרבה מגדר הפגיעה בשמו הטוב של הפרט.

במשטר דמוקרטי חפץ חיים, הגנה על עובד הציבור הבודד היא הגנה על המערכת השלטונית כולה. מתן יד לפרקטיקה המאפשרת לתקוף באלימות מילולית ובמסעות השחרה מתוזמרים אנשי חוק הממלאים את שליחותם הציבורית, עלול לייצר אפקט מצנן ומפחיד מפני טיפול בחקירות רגישות ומורכבות בעלות הד ציבורי.

מסע השחרה מעין זה אינו פוגע בחוקר הבודד בלבד, אלא מערער באופן ישיר את חוסנן ואת עצמאותן של רשויות אכיפת החוק כולן ומאיים להרחיק אנשים ראויים מן השירות הציבורי. על כן, האינטרס הציבורי הרחב מחייב אותנו להציב גבול ברור ובלתי מתפשר להתנהלות מעין זו, מתוך הבנה עמוקה כי פגיעה ביושרתם ובכבודם של משרתי הציבור היא בסופו של יום פגיעה קשה במערכת כולה ובאזרחי המדינה כולם.

<u>סוף דבר</u>

120. התביעה מתקבלת במלואה.

121. אני מחייב את הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך 75,000 ₪ בתוספת שכר טרחת עורך דין והוצאות משפט בסך של 15,000 ₪. בקביעת שיעור שכר הטרחה והוצאות המשפט, נתתי דעתי, בין היתר, למספר הדיונים שהתקיימו בתיק, לאי התייצבותו של הנתבע לדיון שהיה קבוע בענייננו, וכן להתנהלותו הדיונית הכללית לאורך ההליך כולו.

122. הסכומים האמורים לעיל, ישולמו תוך 30 ימים מהיום, אחרת יישאו הפרשי ריבית שקלית מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

123. זכות ערעור כדין.

<u>המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.</u>

ניתן היום, י"ד כסלו תשפ"ז, 24 נובמבר 2026, בהעדר הצדדים.

